

Objava raziskovalnih podatkov

Irena Vipavc Brvar
Arhiv družboslovnih podatkov

Odprt dostop do raziskovalnih podatkov in znanstvenih publikacij, FMF,
Ljubljana, 1.6.2018

Arhiv družboslovnih podatkov

<http://www.fdv.uni-lj.si/>

- 1997
- **Nacionalno podatkovno središče za družboslovje**
- dajalci podatkov iz vseh 4 univerz, zasebnih raziskovalnih centrov, SURS ...
- 600 (+150) družboslovnih raziskav
- cca. 500 registriranih uporabnikov letno
  - 90 % izobraževanje, 10 % znanstveno-raziskovalni
  - 168 raziskav uporabljenih za namene sekundnarne analize v 2017
- član [CESSDA ERIC](#)
- [različni mednarodni projekti](#) (CESSDA SaW, SERIIS, SEEDS, DwB, Foster...)

Poslanstvo Arhiva družboslovnih podatkov

Zbirka podatkov

Družboslovje
Slovenska družba

Vsebinsko pomembnejše
Metodološko dobro izdelane raziskave

Mednarodna primerjava
Časovna primerjava

Not secure | www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/

1997 - 2017 ARHIV DRUŽBOSLOVNIH PODATKOV

Analiziraj podatke! Deli raziskavo! Prispevaj k znanosti!

Prijava na eNovice

eNovice Blog Kontakt FAQ EN

IŠČI

UPORABI PODATKE PREDAJ RAZISKAVO USPOSABI SE SPOZNAJ ADP

Uporabi podatke / Katalog ADP

Seznam raziskav po:

- Šifri raziskave
- Serijah
- Vsebinskih področijh
- Dajalcih
- Letu izdelave
- Letu objave
- Avtorijih
- Mednarodnih raziskavah

Seznam raziskav po šifri raziskave

ID raziskave	Naslov raziskave, vsebinska področja	Dostop
AA	Alpe - Jadran regije vsebinsko področje: DRUŽBA IN KULTURA, DRUŽBA IN KULTURA - kulturna in nacionalna identiteta, izdelal: CJM	
ABR97	Mednarodna raziskava o veri in odnosu do cerkve 1997 vsebinsko področje: DRUŽBA IN KULTURA, DRUŽBA IN KULTURA - vera in vrednote, DRUŽBA IN KULTURA - družbene navade in stališča, izdelal: CJMMK	
ADPUSE16	Anketa o zadovoljstvu uporabnikov ADP, 2016 vsebinsko področje: INFORMIRANJE IN KOMUNICIRANJE, izdelal: None	
ADS	Anketa o delovni sili: Opis serije serija: ADS, vsebinsko področje: DELO IN ZAPOSLOVANJE, DELO IN ZAPOSLOVANJE - zaposlovanje, Izdelal: SURS	
ADS14	Anketa o delovni sili.	

Legenda ikon:

Map of Europe showing data distribution, with darker shades of blue indicating higher density in Central and Eastern Europe.

Raziskovalni podatki

„... predstavljajo osnovno podlago za znanstveno raziskovanje in z analizo omogočajo izpeljavo teoretično ali uporabno naravnanih zaključkov.“

(Priprava raziskovalnih podatkov za odprt dostop, Priročnik za raziskovalce, 2015, str. 1)

PUBLICATIONS AND DATA

Vir: Research data alliance meeting 2014

RECOVERY OF DATA

ADP shranjuje podatke iz preteklih raziskav za ponovno uporabo:

- zagotavlja, da so podatki ohranjeni pred tehnološko zastarelostjo in fizičnim uničenjem.

LOSS OF DATA

ADP preveri, potrdi in pripravi podatke in pripadajočo dokumentacijo raziskave za namen dolgotrajnega ohranjanja in druge rabe.

Vir: Research data alliance meeting 2014

INFORMATION TYPES

ADP uporabnikom
omogoča **enostaven**
dostop do podatkov v
številnih formatih.

Vir: Research data alliance meeting 2014

Kako do raziskovalnih podatkov na ADP?

SPLETNA STRAN

www.adp.fdv.uni-lj.si

The screenshot shows the homepage of the ARHIV DRUŽBOSLOVNIH PODATKOV. At the top, there's a navigation bar with links for 'UPORABI PODATKE', 'PREDAJ RAZISKAVO', 'USPOSOBI SE', 'SPOZNAJ ADP', and a search bar. On the left, there's a sidebar with filters for 'Seznam raziskav po:' (Studies list by:), including 'Šifri raziskave' (Study codes), 'Serijah' (Series), 'Vsebinskih področijh' (Content areas), 'Dajalci' (Funders), 'Letu izdelave' (Year of production), 'Letu objave' (Year of publication), 'Avtorji' (Authors), and 'Mednarodnih raziskavah' (International research). The main content area displays a table of study results:

ID raziskeve	Naslov raziskeve, vsebinska področja	Dostop
AA	Alpe - Jadran regije vsebinsko področje: DRUŽBA IN KULTURA, DRUŽBA IN KULTURA - kulturna in nacionalna identiteta, izdela: CMMK	nesstar
ABR97	Mednarodna raziskava o veri in odnosu do cerkve 1997 vsebinsko področje: DRUŽBA IN KULTURA, DRUŽBA IN KULTURA - vera in vrednote, DRUŽBA IN KULTURA - družbene navade in stališča, izdela: CMMK	nesstar
ADPUSE16	Anketna o zadovoljstvu uporabnikov ADP: 2016 vsebinsko področje: INFORMIRANJE IN KOMUNICIRANJE, izdela: None	nesstar
ADS	Anketa o delovni sili. Opis serije serija: ADS , vsebinsko področje: DELO IN ZAPOSLOVANJE, DELO IN ZAPOSLOVANJE - zaopslovanje, izdela: SURS	nesstar

Kaj najdeš na spletni strani?

- ✓ Opis raziskave
- ✓ Opis podatkov
- ✓ Povezana gradiva in objave

NESSTAR

<http://nesstar2.adp.fdv.uni-lj.si/>

The screenshot shows the Nesstar software interface. At the top, it says 'Catalog of ADP in Nesstar'. Below that, there's a section titled 'WebView Nesstar enables:' with a list of features:

- viewing of studies,
- performing analyses of microdata,
- downloading of data files and study descriptions on users' computer.

Below this, there's a 'Warning:' section with instructions:

- to analyse and download data files you need to register at ADP.
- Due to objective reasons, the Nesstar WebView does not include all of the studies, deposited in the Catalog ADP.
- For studies in the Catalog ADP different level of descriptions may apply:

It also lists three levels of study descriptions:

- 1 - full study description,
- 2 - full study description and codebook with names of variables from the data file,
- 3 - full study description with names of variables with full question text.

At the bottom, there's a support email address: support: arhiv.podatkov@fdv.uni-lj.si.

Kaj najdeš na Nesstar-ju?

+ ....

✓ Omogoča analizo
preko spletta

ARHIV DRUŽBOSLOVNIH PODATKOV

Analiziraj podatke! Deli raziskavo! Prispevaj k znanosti!

Prijava na eNovice

[eNovice](#) [Blog](#) [Kontakt](#) [FAQ](#) [EN](#)

[Home](#) [UPORABI PODATKE](#) [PREDAJ RAZISKAVO](#) [USPOSABI SE](#) [SPOZNAJ ADP](#)

IŠČI

Uporabi podatke / Katalog ADP / sjm14

Slovensko javno mnenje 2014: Evropska družboslovna raziskava

[Opis raziskave](#) [Opis podatkov](#) [Spremna gradiva](#) [Pregledovalnik Nesstar](#)

Osnovne informacije o raziskavi

ADP - IDNo: SJM14

Glavni avtor(ji):

Kurdija, Slavko
Malnar, Brina

Ostali (strokovni) sodelavci »

Izdelal datoteko podatkov:

CJM - Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij (Ljubljana, Slovenija; 2014)

Finančna podpora:

(1): Agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

(2): Agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, MRIC UL (PLMER)

Serija:

- SJM/Slovensko javno mnenje Več »
- ESS/Evropska družboslovna raziskava Več »

Vsebina raziskave

Ključne besede:

spremljanje množičnih medijev, uporaba interneta, zaupanje v sočloveka, zaupanje v politične institucije, voljena stranka, udeležba na volitvah, politična participacija, strankarske preference, članstvo v političnih strankah, zadovoljstvo z življenjem, zadovoljstvo z delovanjem demokracije, odnos do priseljencev, vpliv priseljevanja na nacionalno gospodarstvo, občutek osebne sreče, socialni stiki, strah pred kriminalitetom, ocena zdravstvenega stanja, verska pripravnost, obiskovanje verskih obredov, diskriminacija, enakopravnost, državljanstvo, brezposelnost, demografija

POGOJI UPORABE:

Licenca Creative Commons Priznanje avtorstva

snemi podatke
opis

Status raziskave: 4 - Polni opis raziskave in kodirna knjiga spremenljivk s polnim besedilom vprašanj.

RANG RAZISKAVE:

9: najvišji rang, primerjalne ali kontinuirane raziskave, pomembne populacije, metodološko ustrezne

Kako citiram to RAZISKAVO?

Kurdija, Slavko in Brina Malnar. Slovensko javno mnenje 2014: Evropska družboslovna raziskava [datoteka podatkov]. Slovenija, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij [izdelava], 2014. Slovenija, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Arhiv družboslovnih podatkov [distribucija], 2016. ADP - IDNo: SJM14.

Izročitev podatkov v hrambo v podatkovno središče

Najpomembnejši prvi korak je **izbor podatkovnega središča**.

Pri izboru preverimo:

- politiko sprejemanja podatkov,
- kakšne so zahteve pri sprejemu podatkov s strani ponudnika storitev,
- kakšne so prednosti predaje na določeno mesto,
- status repozitorija.

Kadar ne vemo, kam s podatki, si lahko pomagamo z registrom repozitorijev raziskovalnih podatkov:

Izbor podatkovnega središča

Pri izbori podatkovnega središča smo pozorni na naslednje pozornosti:

- Kako je opredeljeno poslanstvo podatkovnega središča?
Kdo so njegovi ciljni uporabniki?
- Katere vrste podatkov sprejema?
- Ali aktivno skrbi za trajno digitalno obstojnost podatkov in dostopnost podatkov ciljnim uporabnikom?
- Kakšna so merila in kako je opredeljen postopek izbora in sprejema podatkov, kakšne so zahteve glede tehničnih karakteristik?
- Kako je poskrbljeno za etične in zakonske zahteve glede varovanja zasebnosti in avtorskih pravic?

Vir: [Priprava raziskovalnih podatkov za odprt dostop, Priročnik za raziskovalce, 2015](#)

Predaja v ADP

V Sloveniji storitev podatkovnega središča za družboslovje opravlja ADP.

Prednosti izročanja podatkov v ADP so:

ADP preveri in ovrednoti pomen raziskovalnih podatkov za znanost in njihovo dolgoročno uporabnost.

Uveljavlja pristop digitalnega skrbništva.

Omogoča dostop do podatkov, iskanje in pregledovanje opisov podatkov.

Nudi podporo pri načrtovanju in izvajanju priprave podatkov za odprt dostop.

cessda

Vir: Priprava raziskovalnih podatkov za odprt dostop, Priročnik za raziskovalce, 2015

Koraki predaje v ADP

Raziskovalec naj sledi naslednjim korakom:

- 1) Preveri, ali podatki ustrezajo merilom za sprejem v arhiv.
- 2) Predlog za predajo lahko raziskovalec pošlje preko »Obrazca za evidentiranje«.
- 3) Dajalec izpolni »Izjavo o izročitvi«, v kateri podrobneje opiše predana gradiva in pogoje dostopa.
- 4) Raziskovalec izpolni »Obrazec za opis raziskave«.
- 5) Raziskovalec pripravi ustrezeno urejene in dokumentirane podatke ter ostalo gradivo za predajo v Arhiv.

Več na http://www.adp.fdv.uni-lj.si/za_dajalce/

Merila za sprejem v ADP

Dolgotrajno shranjevanje podatkov zahteva dodatne napore in stroške za pripravo v obliki, ki omogoča njihovo nadaljnjo uporabo. Ti so upravičeni ob prihranku, ki ga predstavlja večkratna uporaba podatkov.

Merila za sprejem raziskav v ADP:

- vsebinsko bogastvo podatkov v smislu ustreznosti konceptualizacije in tematskega dopolnjevanja zbirke ADP,
- izpopolnjenost uporabljenih metod, celovitost in ustreznost podatkov in dokumentacije za nadaljnje analize,
- dajalec avtorsko razpolaga s podatki in je pripravljen podatke izročiti arhivu za razširjanje.

(več na: http://www.adp.fdv.uni-lj.si/za_uporabnike/izrocanje_podatkov/)

Izjava o izročitvi

-> Dajalec izroča gradivo v hrambo in nadaljnje širjenje.

Dajalec daje gradiva uporabnikom na voljo pod pogoji licenc [Creative Commons](#) (v4.0).

Označite eno od možnih licenc:

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons **Brez omejitev**.

privzeta licenca

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons **Priznanje avtorstva**.

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons **Priznanje avtorstva + Nekomercialno**.

Celotno besedilo licence in pogojev predaje dostopno na [spletni strani ADP](#).

Več o licencah na posnetku in predstavivtah webinarja "[Access Policies and Usage Regulations: Licenses](#)".

Ovrednotenje podatkovne objave v ADP

Prevzeti podatki (lahko) štejejo kot:

→ **znanstvena objava po merilih ARRS.**

2. Znanstvena monografska publikacija in drugi dokumentirani dosežki (Cobiss Tipp 2.01, 2.18, 2.20, 2.22, 2.24)

A. Znanstvena monografija (2.01) s številom strani nad 50,
– izdana v mednarodni založbi s seznama agencije ali
– izdana pri kateri koli drugi založbi (domači ali tuji), če je monografija s humanističnega področja (po vrstilcu UDK) in se vrednotenje izvaja za humanistiko **160 točk.**

B. Znanstvena monografija s številom strani nad 50, ki ne ustreza kriterijem iz kategorije A,
– izdana pri tuji založbi **120 točk.,**
– izdana pri domači založbi **80 točk.**

.....

H. Zaključena znanstvena zbirka podatkov (2.20) s seznama agencije **30 točk.**

PRILOGA 1 k Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremeljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 92/14 z dne 19. 12. 2014): Priloga 1: Bibliografska merila znanstvene in strokovne uspešnosti. Dostopno prek:
<http://www.arrs.gov.si/sl/akti/inc/2015/Bibl-merila-Priloga1.pdf> (26.10.2016)

2.20 Zaključena znanstvena zbirka podatkov ali korpus

Elektronska zbirka podatkov, katere znanstvena pomembnost se kaže v uporabnosti za raziskovanje **širokega nabora** aplikativnih ali teoretsko osmišljenih problemov. Zbirka podatkov mora biti rezultat zaključene raziskave in **ustrezati visokim kriterijem kakovosti**, ki se jo ocenjuje na podlagi **izčrpne spremljajoče dokumentacije**. Zbirka podatkov mora biti **javno dostopna** v nacionalnem ali mednarodnem znanstvenem **podatkovnem arhivu**. Zbirka podatkov mora biti dokumentirana in dostopna v takšni obliki, da omogoča **ponovitev** objavljenih znanstvenih ugotovitev, izvedenih na njeni podlagi.

http://home.izum.si/COBISS/bibliografije/Tipologija_slv.pdf

[Tipologija dokumentov/del=2.20 \(zaključena
znanstvena zbirka podatkov ali korpus](#)

Odprt dostop – odprt podatki – odprta znanost

„Osnovni princip odprtega dostopa je takojšnja dostopnost rezultatov javno financiranih raziskav na svetovnem spletu brez naročniških ali avtorskopravnih omejitev.“

(<http://www.openaccess.si/definicije-in-deklaracije/>)

DATA SHARING

Vir: Research data alliance meeting 2014

Dostop do podatkov v ADP

PROSTI DOSTOP

Za dostop se uporabnikom ni potrebno registrirati pri ADP. Kljub vsemu pa je raba podatkov omejena z zakonodajo, etičnimi pravili stroke in organizacije ter avtorskimi pravicami.

STANDARDEN DOSTOP

Potrebna registracija.

V obrazcu se uporabnik identificira, opredeli namen uporabe gradiva ter izrazi strinjanje s »Splošnimi določili in pogoji uporabe podatkov«.

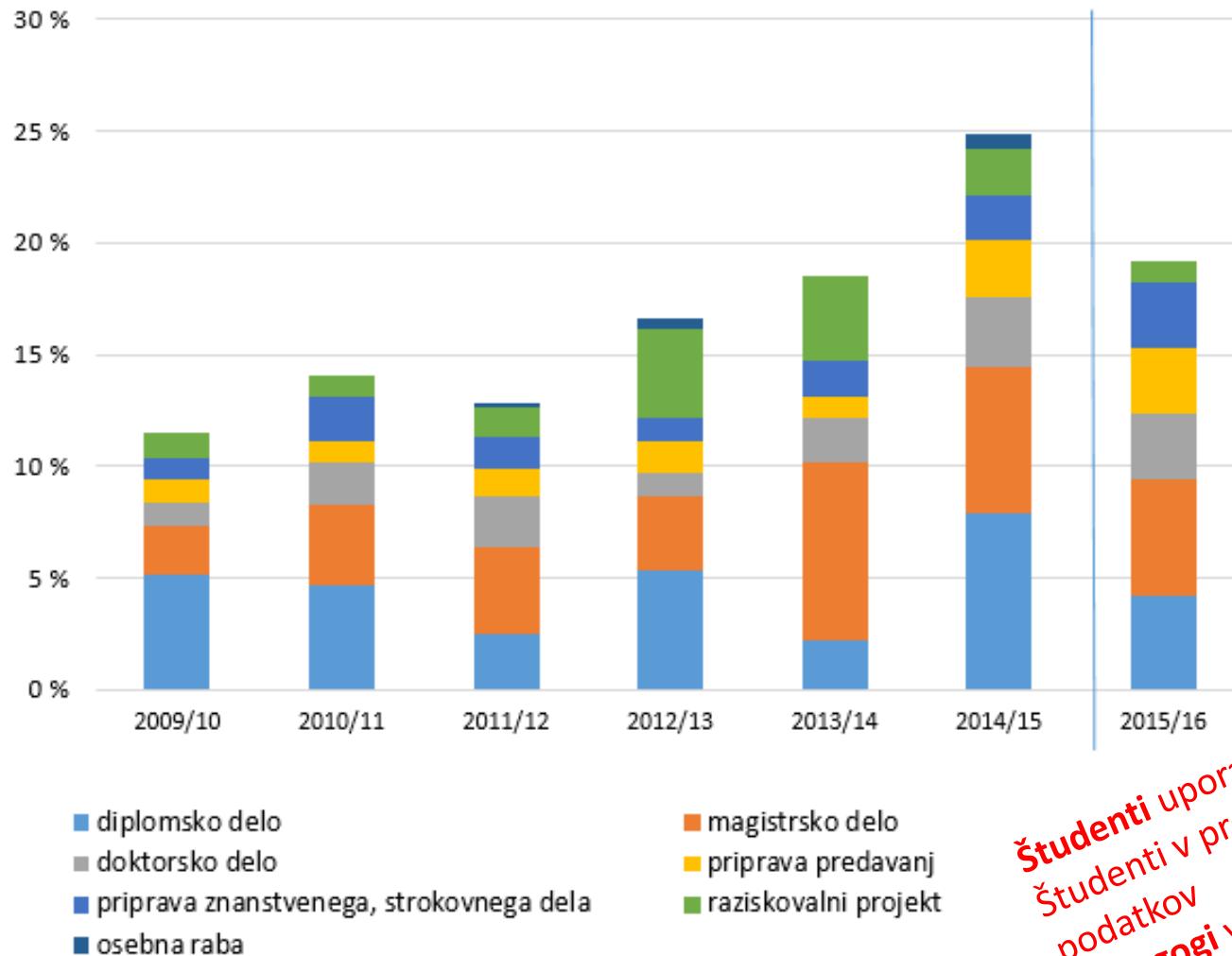
DOSTOP POD POSEBNIMI POGOJI

Nekatere podatkovne datoteke so izjemoma dostopne pod posebnimi pogoji in je zanje potrebno pridobiti dovoljenje izvirnih avtorjev. Dostop pod posebnimi pogoji zahteva poleg običajne registracije še izpolnjeno »Vlogo za dostop do gradiva na zahtevo« s točno navedbo iskane raziskave ter dodatna pojasnila glede namena rabe. Vlogo obravnava Komisija za zaščito zaupnosti ADP.

Namen uporabe

Namen uporabe gradiva v študijskem letu (1. 10. 2009 – 30. 3. 2016)

Študenti uporaba gradiv
Študenti v procesu zbiranja
podatkov
Pedagogi v pedagoškem procesu
Raziskovalno

Vir: Vipavc Brvar, 2016

Kaj prinaša odprtji dostop

- Preglednost raziskovalnega dela
- Večjo vidnost in citiranost znanstvenega dela
- Spodbuja odprto znanstveno razpravo
- Je pomemben vir za izobraževanje in nadaljevanje raziskovanja
- Omogoča preučevanje raziskovalnih metod
- Spodbuja potencialno novo uporabo podatkov, kombiniranje podatkov iz več virov in zniža strošek, saj ni potrebe po zbiranju enakih podatkov

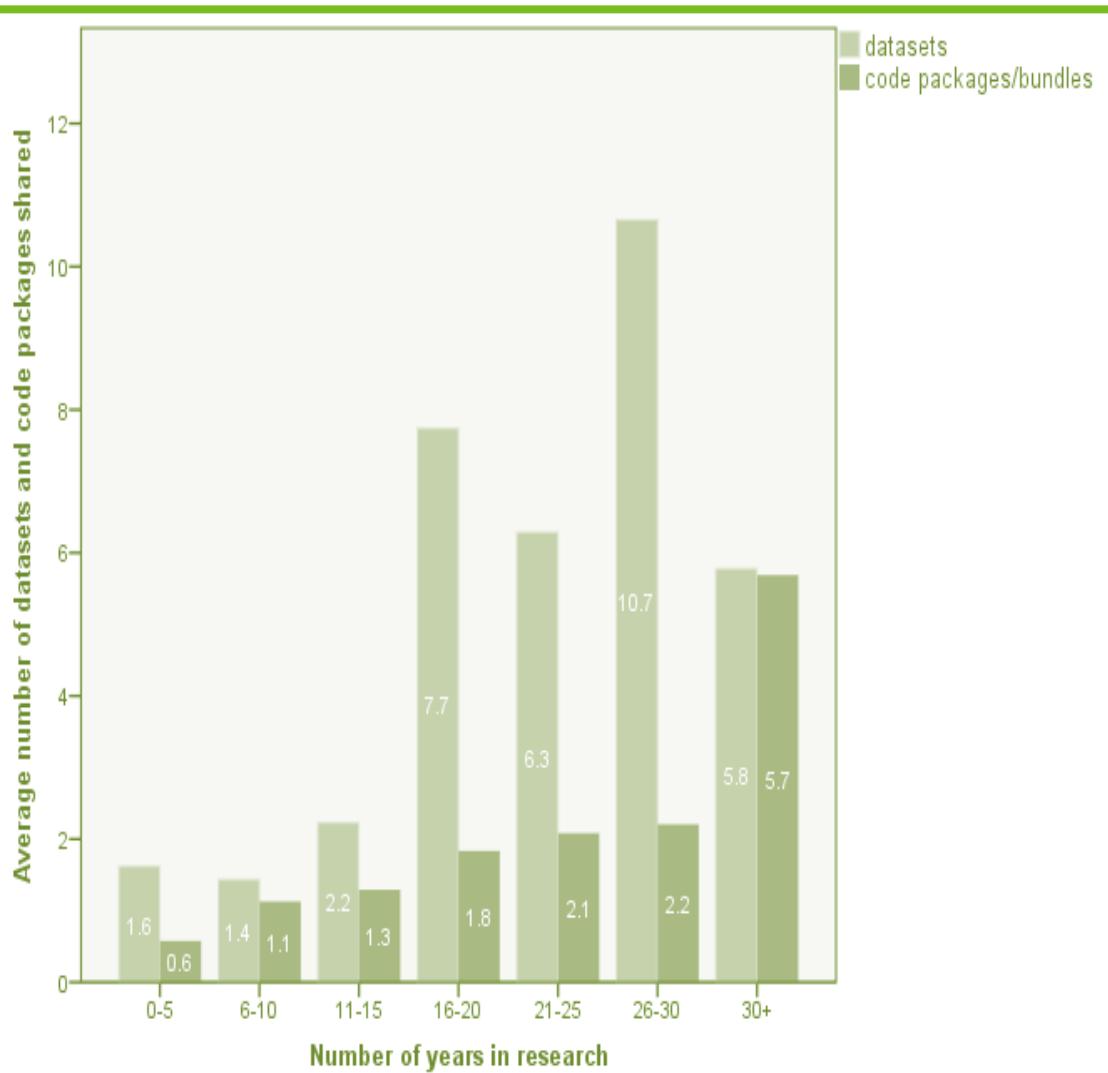

Incentives for data sharing

Direct benefits	Norms	External factors
For research: collaborative analysis of complex data, methods learning, data mining, suppl. data as evidence, research = creating data resources	Sharing = default in research domain, research group, institution	Funders directly fund data sharing projects
For research career: Visibility of researcher / research group, reciprocity, reassurance, e.g. invited to share	Hierarchical sharing throughout research career	Journals expects suppl. data
For discipline and better science	Challenge conservative non-sharing culture	Learned societies develop infrastructure & resources
	Openness benefits research, but individual researchers reluctant to take lead	Data support services
		Publisher and funder policies and expectations: change attitudes, practices, norms

Vir: Van den Eynden, V. and Bishop, L. (2014). Sowing the seed: Incentives and Motivations for Sharing Research Data, a researcher's perspective. Knowledge Exchange. http://repository.jisc.ac.uk/5662/1/KE_report-incentives-for-sharing-researchdata.pdf

Data / code sharing

95% of respondents generate research data

- 52 % shared research data last 5 years
- 3.4 (6.5) datasets on average
- sharing increases with career length

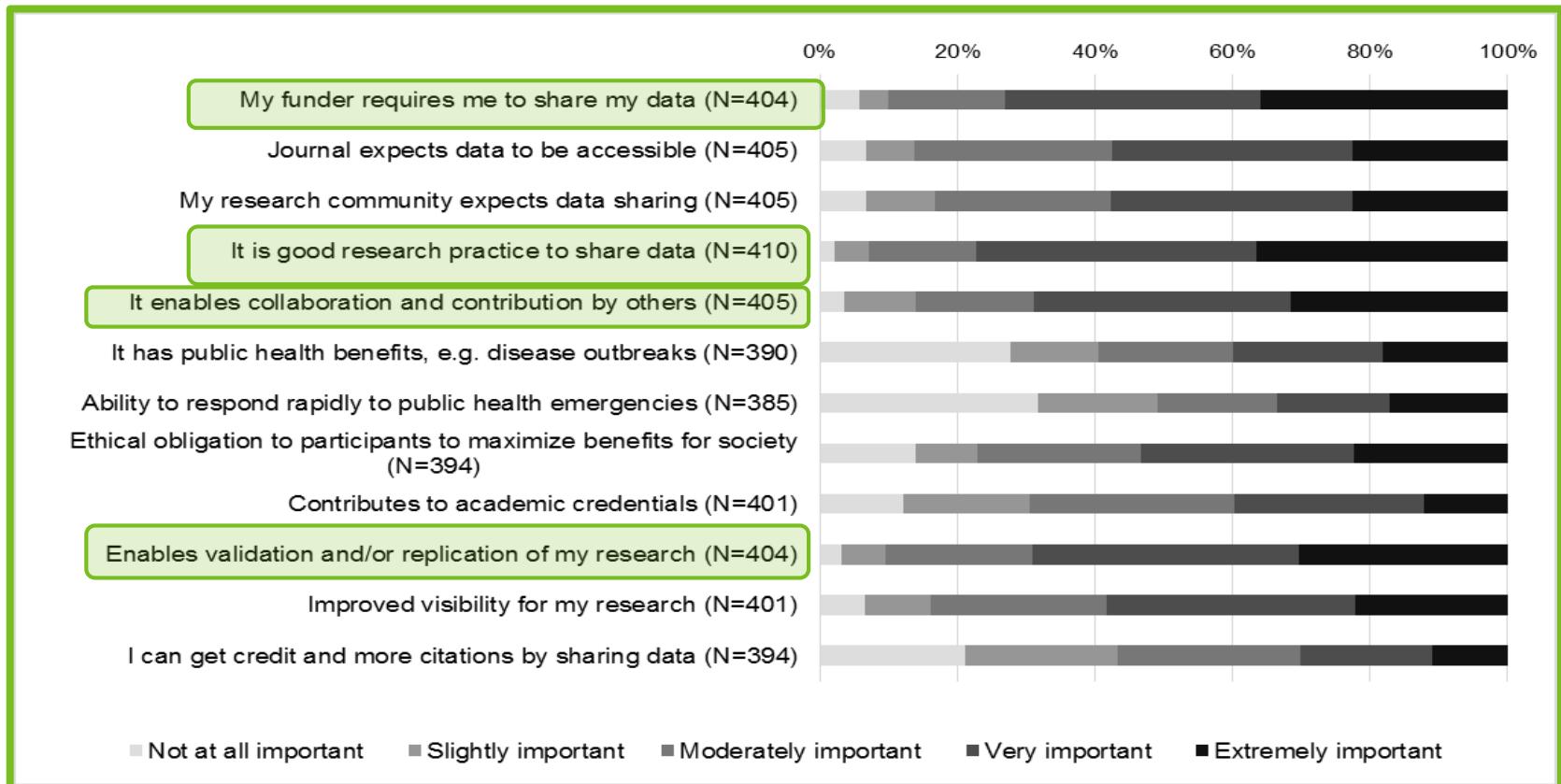
40% of respondents generate code

- 43% shared code last 5 years
- 2 (4) code packages on average
- sharing increases with career length

Vir: Van den Eynden, Veerle et al. (2016) Towards Open Research: Practices, experiences, barriers and Opportunities. Wellcome Trust.

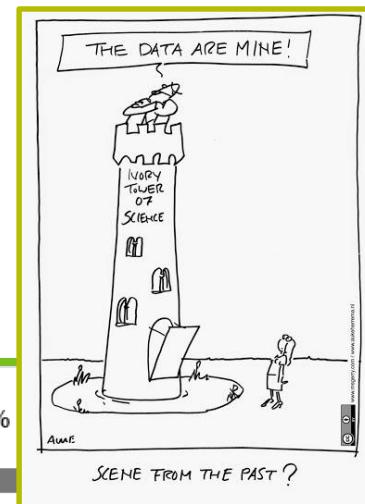
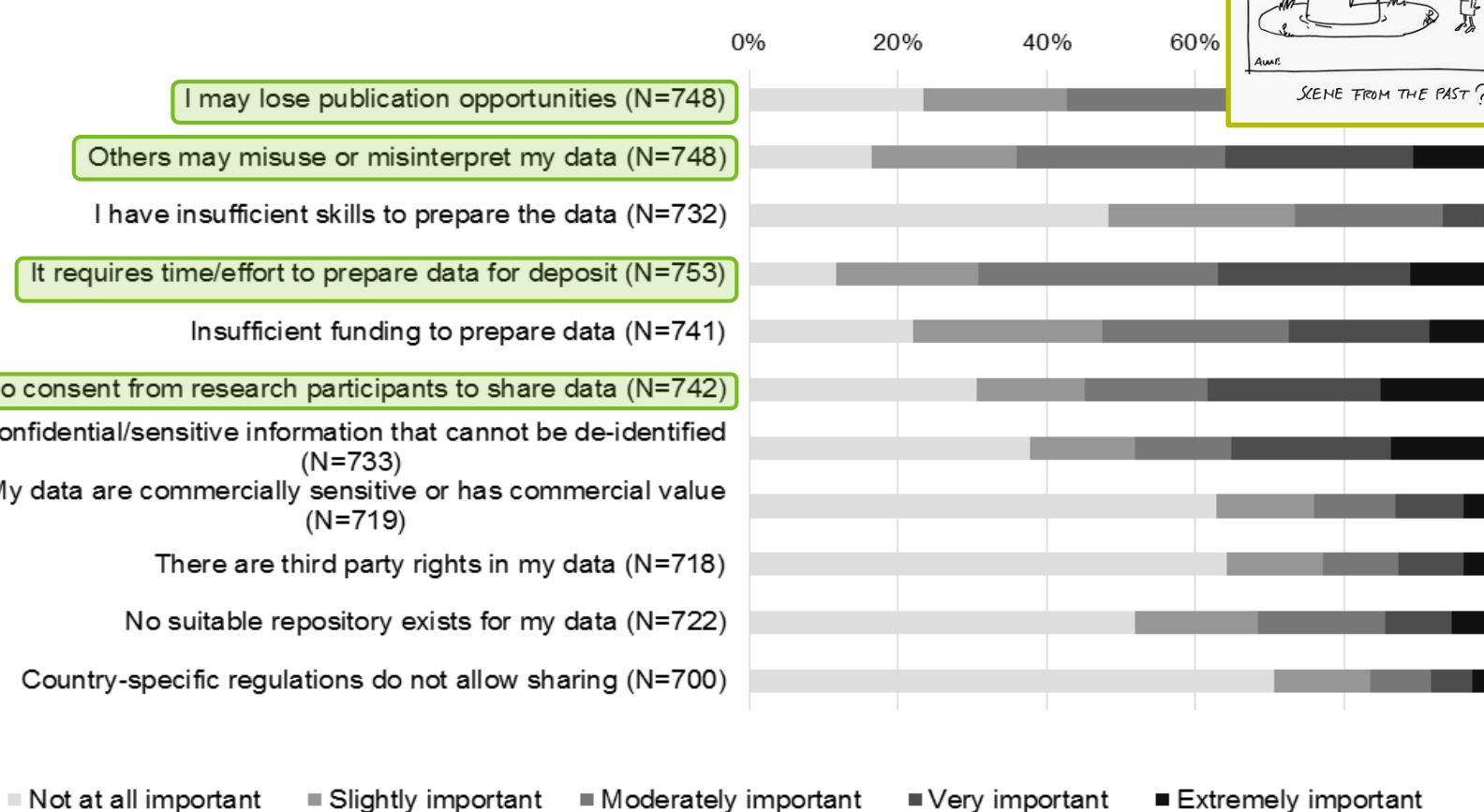
<https://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.4055448>

Reasons to share data

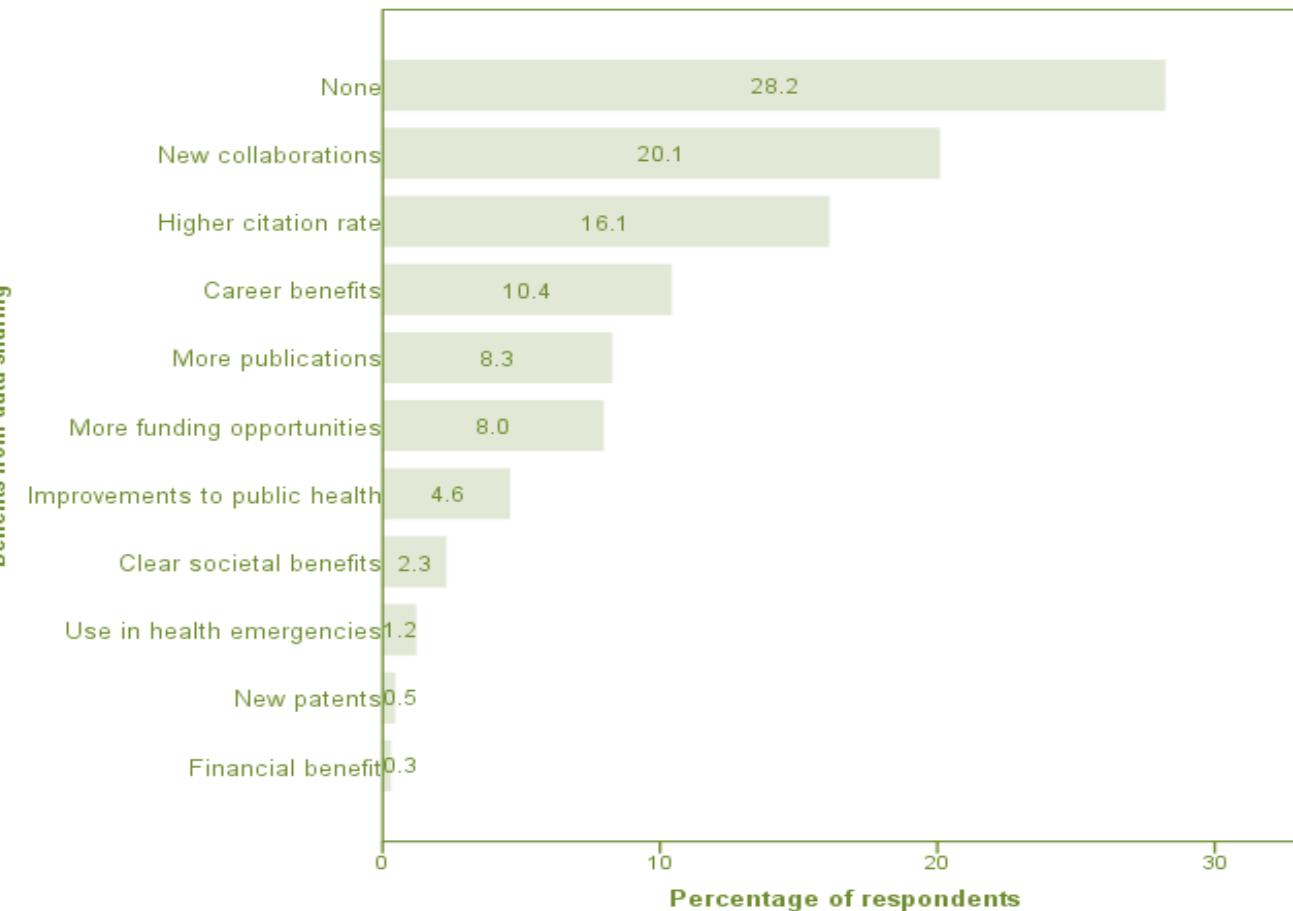

Vir: Van den Eynden, Veerle et al. (2016) Towards Open Research: Practices, experiences, barriers and Opportunities. Wellcome Trust.
<https://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.4055448>

Barriers to data sharing

Benefits from data sharing

Vir: Van den Eynden, Veerle et al. (2016) Towards Open Research: Practices, experiences, barriers and Opportunities. Wellcome Trust. <https://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.4055448>

Only 13% report bad experiences: being scooped to publication, incorrect or inappropriate reuse of their data, criticism from data re-users, time required to support re-users of data, receiving no acknowledgement from reuse and the effort required to draw up confidentiality agreements

Motivations for more data sharing

Motivations for making research data available

Vir: Van den Eynden, Veerle et al. (2016) Towards Open Research: Practices, experiences, barriers and Opportunities. Wellcome Trust. <https://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.4055448>

Navodila za pisanje in oblikovanje strokovno-znanstvenih del

Navodila za pisanje in oblikovanje strokovno-znanstvenih del FDV

Tip objave	Prva navedenka v besedilu	Vse naslednje navedenke v besedilu	Navajanje v seznamu virov	Dodatna pojasnila
Podatki iz podatkovnega arhiva	(Pew Hispanic Center, 2006)	(Pew Hispanic Center, 2006)	Pew Hispanic Center. (2006). <i>Changing faiths: Latinos and the transformation of American religion (Hispanic religion survey)</i> [Podatkovna datoteka]. Dostopno prek http://www.pewhispanic.org/datasets/page/2/	Naslov podatkovne zbirke napišemo v ležečem tisku.
Podatki iz podatkovnega arhiva ADP	(Hafner - Fink in Malešič, 2016)	(Hafner - Fink in Malešič, 2016)	Hafner - Fink, M. in Malešič, M. (2016). <i>Slovensko javno mnenje 2015: Mednarodna raziskava Stališča o delu (ISSP 2015), Mednarodna raziskava Stališča o vlogi države (ISSP 2016), Ogledalo javnega mnenja in raziskava Stališča o varnosti</i> [Podatkovna datoteka]. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Arhiv družboslovnih podatkov. ADP - IDNo: SJM15. Dostopno prek http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/sjm15/	
Podatki iz podatkovnega arhiva GESIS	(European Commission, 2015)	(European Commission, 2015)	European Commission. (2015). <i>Eurobarometer 82.4: The European Parliament, robots, gender equality, and smoking habits, November-December 2014</i> [Podatkovna datoteka]. Cologne: GESIS Data Archive. ZA5933 Različica 5.0.0. http://dx.doi.org/10.4232/1.12265	
Podatkovni portal z interaktivnimi orodji	(SURS, 2015)	(SURS, 2015)	Statistični urad Republike Slovenije [SURS]. (2015). <i>Prebivalstvo po starosti in spolu, statistične regije, Slovenija, polletno</i> [Podatkovni portal SI-STAT]. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Dostopno prek http://pxweb.stat.si/	
Kartografska aplikacija	(SURS, 2016)	(SURS, 2016)	Statistični urad Republike Slovenije [SURS]. (2016). <i>Indeks staranja</i> [Kartografska aplikacija STAGE]. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Dostopno prek http://gis.stat.si/	

Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki

=

Data management plan

Poveže različne deležnike (raziskovalci, financerji, knjižničarji, podatkovna središča) in **opredeli** njihove odgovornosti.

NRRP **je temelj kakovostnega ravnanja**
z raziskovalnimi podatki

Načrtovanje ravnanja z raziskovalnimi podatki

NRRP obsega načrtovanje, opisovanje in komuniciranje o raziskovalnih postopkih s ciljem, da bi:

- zagotovili varnost občutljivih podatkov,
- maksimizirali potencial druge rabe podatkov,
- podprtli dolgotrajno ohranjanje.

Donnelly, M. (2014): Data Management Planning. HORIZON 2020 and the DMPONLINE TOOL. Seminar: Preparing research data for open access. Faculty of Social Sciences. Ljubljana.

Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki

... opiše **strategije** zbiranja, hrambe, potrditve, varnosti in deljenja podatkov, kjer je to mogoče, znotraj celotnega življenjskega kroga podatkov.

(<http://cessda.net/CESSDA-Training/Research-Data-Management-Plans>)

Učbenik „Data Management Expert guide“

cessda eric

About Consortium Projects Research Infrastructure Contact

Home / CESSDA Training / Expert tour guide on Data Management

Expert tour guide on Data Management

About this expert tour guide

This tour guide aims to put social scientists like yourself at the heart of making their research data findable, sustainably accessible and (re)usable.

You will be guided by European experts who are - on a daily basis - busy ensuring long-term access to valuable social science datasets, available for discovery and reuse at one of the [15 CESSDA social science data archives](#). With this guide and training events throughout Europe, we want to accompany and inspire you in your travels through the research data lifecycle.

[Full table of contents](#) ▾

[Search this guide](#)

[Search](#)

[CESSDA Training](#) ↑

[cessda.eu/DMGuide](#)

Adapt your Data Management Plan

A list of Data Management Questions based on the
Expert Tour Guide on Data Management

Poglavlja v učbeniku

Kako opredeliti stroške za NRRP?

- Jasne in preproste formule ni!
- V pomoč za družboslovje orodje UK Data Service

UK Data Service - Data management costing tool and checklist

1. Preveri aktivnosti v tabeli in označi tiste, ki jih boš izvajal
2. Za vsako aktivnost oceni potreben čas in sredstva
3. Oceno stroškov dodaj v prijavo in se posvetuj na svoji ustanovi
4. Načrtuj aktivnosti in se izogni nepredvidenim stroškom ob koncu projekta

ACTIVITY	COMMENTS AND SUGGESTIONS	✓	COST
<p>Transcription</p> <ul style="list-style-type: none"> • Will you transcribe qualitative data (e.g. recorded interviews or focus group sessions) as part of your research; or will you need to do this specifically so data can be more easily shared and reused? • Is full or partial transcription needed? • Is translation needed? • Will you need to develop a standard transcription template or transcription guidelines, to ensure consistent formatting?	<ul style="list-style-type: none"> • if part of research practice – very low or no additional cost • if not planned as part of research practice – potentially high additional cost • is additional hardware /software needed ? • consider cost of (time needed for) developing procedures, templates and guidance for transcribers • calculate time needed for transcription - four to eight hours per hour recording, e.g. using transcribing calculator: http://www.socialsciences.manchester.ac.uk/morgancentre/methods-and-resources/toolkits/toolkit-8		

VSEBINE NAČRTA RAVNANJA Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

METAPODATKI & DOKUMENTACIJA 	<ul style="list-style-type: none"> Kateri metapodatki bodo na voljo uporabnikom, da bodo lahko identificirali in našli vaše podatke? Raziskovalcem se priporoča, da uporabijo že obstoječe metapodatkovne standarde, kadar so ti na voljo. Research Data Alliance ponuja Directory of Metadata Standards. Premislite o ostali dokumentaciji, ki je potrebna za omogočanje ponovne uporabe podatkov. To lahko vključuje informacije o metodologiji zbiranja podatkov, informacije o analizi in postopkih, definicije spremenljivk, enote merjenja, postavljene domneve, obliko in vrsto podatkov, programsko opremo za zbiranje in/ali analizo podatkov. Premislite, kako boste zajeli te informacije, in kje jih boste zabeležili, npr. v bazi podatkov s povezavami do posameznih postavk, v besedilni datoteki za branje ['readme' text file], v glavi datoteke [file headers?], ipd.
ETIKA & ZASEBNOST	<ul style="list-style-type: none"> V raziskavah, ki vključujejo osebe, je potrebno pridobiti soglasje za dolgotrajno hrambo in deljenju podatkov. Ne sprašujte udeležencev, če lahko podatke uporabite zgolj za konkretno raziskavo in ne objubljajte po nepotrebnem, da boste podatke po koncu raziskave izbrisali. <i>Ali ste pridobili soglasje za hrambo in deljenje podatkov?</i> Premislite, kako boste zavarovali identiteto udeležencev, npr. z anonimizacijo podatkov ali uporabo nadzora in omejitve pri dostopu do podatkov. Etična vprašanja se nanašajo tudi na to, kako podatke hranite, kdo lahko do njih dostopa in kako dolgo se bodo hranili. Raziskovalec mora pokazati, da se zaveda vseh tovrstnih vprašanj in jih je pri načrtovanju svoje raziskave tudi upošteval.

Z vsako minuto vloženo v načrtovanje na začetku projekta, si boste prihranili 10 minut glavobola kasneje tekom in po zaključku projekta.

Vprašanja...

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede
Arhiv družboslovnih podatkov
Kardeljeva ploščad 5
1000 Ljubljana

www.adp.fdv.uni-lj.si

arhiv.podatkov@fdv.uni-lj.si

Arhiv.Druzboslovnih.Podatkov

@ArhivPodatkov

Univerza v Ljubljani

cessda saw

seeds

cessda